

Reactie van het Register Belastingadviseurs (hierna: 'RB') op het conceptwetsvoorstel openbaarmaking vergrijpboeten

Het RB heeft met grote belangstelling kennis genomen van het conceptwetsvoorstel openbaarmaking vergrijpboeten. Het thans ter consultatie voorgelegde conceptwetsvoorstel beoogt degenen die in de uitoefening van hun beroep belastingontduiking plegen of foutief toeslagen aanvragen aan te pakken. Het RB ondersteunt in beginsel initiatieven om belastingontduiking en fraude tegen te gaan. Voor belastingadviseurs die zich inlaten met belastingontduiking en/of fraude is bij het RB nadrukkelijk geen plaats. Wel plaatst het RB kanttekeningen bij het thans voorgestelde middel.

Het RB onderschrijft dat de maatschappij in het algemeen een belang kan hebben bij openbaarheid en dat belastingplichtigen een belang hebben bij hun keuze voor een adviseur. Het kabinet weegt deze belangen echter zwaarder dan het belang van de adviseur bij geheimhouding van een aan hem opgelegde vergrijpboete. Openbaarmaking van een dergelijke boete maakt inbreuk op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de overtreder (artikel 10 Grondwet). Het RB is dan ook van mening dat van de wetgever mag worden verwacht dat een inbreuk op dit grondrecht uitgebreid met redenen wordt omkleed en voldoende waarborgen bevat. Het RB mist echter een voldoende motivering ten aanzien van beide punten in het wetsvoorstel.

1. Noodzaak

In zijn brief van 16 november 2017, nr. 2017-000207262, beantwoordt de Staatssecretaris een aantal vragen naar aanleiding van een WOB-verzoek over het aantal opgelegde bestuurlijke boeten aan facilitators vanaf 1 juli 2009. Sinds genoemde datum is het op grond van de Vierde tranche Awb namelijk mogelijk om medeplegers (waaronder belastingadviseurs) en hun feitelijk leidinggevendenden een bestuurlijke boete op te leggen. Uit de antwoorden van de staatssecretaris blijkt dat onder de oude wetgeving (tot en met 31 december 2013) in totaal aan twee medeplegers bestuurlijke boeten zijn opgelegd. Het overtreddersbegrip is op 1 januari 2014 op grond van artikel 67o AWR uitgebreid met de doen pleger, de uitlokker en de medeplechtige. In de periode vanaf 1 januari 2014 zijn er 18 bestuurlijke boeten opgelegd en zijn vier boeten aangekondigd. Daarbij merkt de

Over het RB

Het Register Belastingadviseurs (RB) is een actieve en praktijkgerichte beroepsvereniging en behartigt de belangen van ruim 7.500 aangesloten belastingadviseurs. Het RB overlegt intensief met overheid en politiek en biedt informatie en daadwerkelijke hulp bij de praktijkuitoefening. Adviseurs die lid zijn van het RB beschikken over actuele vakinhoudelijke kennis op het gebied van belastingadvies en zijn de fiscale vertrouwenspersonen van talloze mkb-ondernemers. Een herkenbaar keurmerk voor de klant. Meer informatie vindt u op rb.nl.

Staatssecretaris op dat er tot op heden (november 2017) geen bestuurlijke boeten op basis van artikel 67o AWR zijn opgelegd. Het RB vraagt dan ook naar de noodzaak van dit voorstel, aangezien het probleem blijkbaar zeer beperkt van omvang is.

Daarnaast merkt het RB op dat thans reeds diverse sancties opgelegd kunnen worden aan belastingadviseurs die meermaals belastingontduiking plegen of foutief toeslagen aanvragen. Daarbij kan gedacht worden aan strafrechtelijke vervolging, eventueel met een beroepsverbod, dan wel door het intrekken van het zogenaamde beconnummer, waardoor de betreffende belastingadviseur sterk in zijn beroepsuitoefening wordt belemmerd. Ook het verbinden van voorwaarden aan het verkrijgen van dit beconnummer, bijvoorbeeld door het overleggen van een VOG, kan ertoe bijdragen dat dit soort adviseurs geen mogelijkheden hebben ongewenst gedrag te vertonen.

Daarnaast is het nu al mogelijk dat georganiseerde belastingadviseurs, die belastingontduiking plegen of foutief toeslagen aanvragen, te treffen via het tuchtrecht dat beroepsorganisaties (zoals het RB) al hebben. Het RB wijst er in dit kader op dat binnen de eigen beroepsorganisatie al een meldplicht voorschrijft voor de 7.500 RB-leden. Artikel 1, lid 2 van het Reglement voor de beroepsuitoefening bepaalt:

Een lid is verplicht het bestuur schriftelijk in kennis te stellen indien:

- a. hij strafrechtelijk is veroordeeld voor een misdrijf; dan wel*
- b. aan hem een bestuurlijke boete is opgelegd wegens een overtreding begaan bij zijn werkzaamheden; dan wel*
- c. aan hem met betrekking tot zijn eigen belastingverplichtingen een vergrijpboete is opgelegd als bedoeld in de artikelen 67d, 67e en 67f van de Algemene wet inzake rijksbelastingen.'*

De melding kan leiden tot een uitspraak van de Raad van Tucht of Beroep waarbij het betreffende lid ook het lidmaatschap kan worden ontnomen.

Over het RB

Het Register Belastingadviseurs (RB) is een actieve en praktijkgerichte beroepsvereniging en behartigt de belangen van ruim 7.500 aangesloten belastingadviseurs. Het RB overlegt intensief met overheid en politiek en biedt informatie en daadwerkelijke hulp bij de praktijkuitoefening. Adviseurs die lid zijn van het RB beschikken over actuele vakinhoudelijke kennis op het gebied van belastingadvies en zijn de fiscale vertrouwenspersonen van talloze mkb-ondernemers. Een herkenbaar keurmerk voor de klant. Meer informatie vindt u op rb.nl.

2. Maatschappelijk belang

Het wetsvoorstel is gebaseerd op de veronderstelling dat het maatschappelijk belang erbij gediend is dat adviseurs die over de schreef gaan en beboetbaar bijdragen aan het plegen van een overtreding door een belastingplichtige bekend zijn. Nederland kent een beperkt aantal regelingen waarbij de namen van overtreders van wettelijke bepalingen openbaar gemaakt worden. Het RB wijst hiervoor bijvoorbeeld naar de inspectiegegevens SZW. Zo worden daar de namen openbaar gemaakt van bedrijven en personen die een ernstige overtreding hebben begaan in het kader van de asbestwetgeving. Openbaarmaking is daarbij eveneens gestoeld op het maatschappelijke belang en dan met name op de bescherming van de volksgezondheid. Op de openbare lijst zijn ruim 200 namen gepubliceerd. Het RB vraagt of en in hoeverre deze publicaties hebben bijgedragen tot het beoogde doel. Is bijvoorbeeld bekend hoeveel burgers de website hebben bezocht en is onderzoek gedaan of de website een rol heeft gespeeld bij de keuze van burgers voor een bedrijf bij asbestsaneringen. Op het gebied van de gezondheidszorg is ook een mogelijkheid tot openbaarmaking van informatie over de toezicht- en uitvoeringsgegevens op grond van de Gezondheidswet en de Wet op de Jeugdzorg in voorbereiding (wetsvoorstel 34 111). Achtergrond hierbij is eveneens het maatschappelijke belang en de bescherming van de volksgezondheid. Opvallend is echter dat in tegenstelling tot het ter consultatie voorgelegde wetsvoorstel niet alleen overtredingen worden gemeld, maar bijvoorbeeld ook alle inspectierapporten, dus ook positieve beoordelingen van instellingen en ondernemingen. Tevens is in wetsvoorstel 34 111 veel aandacht besteed aan de Wet bescherming persoonsgegevens, thans de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Uitvoeringswet AVG. Daaruit komt naar voren dat zoveel mogelijk getracht wordt persoonsgegevens in algemene zin buiten de te publiceren gegevens te houden. Het komt het RB voor dat het maatschappelijk belang beter is gediend middels de vormgeving zoals die is opgenomen in genoemde wetsvoorstel over de openbaarmaking van informatie op grond van de Gezondheidswet en de Wet op de Jeugdzorg.

3. Openbaar te maken gegevens

Het wetsvoorstel voorziet in openbaarmaking van een opgelegde vergrijpboete binnen vijf werkdagen nadat de opgelegde vergrijpboete onherroepelijk vaststaat. Openbaarmaking geschiedt door publicatie op de website van de Belastingdienst. Naast de naam van de

Over het RB

Het Register Belastingadviseurs (RB) is een actieve en praktijkgerichte beroepsvereniging en behartigt de belangen van ruim 7.500 aangesloten belastingadviseurs. Het RB overlegt intensief met overheid en politiek en biedt informatie en daadwerkelijke hulp bij de praktijkuitoefening. Adviseurs die lid zijn van het RB beschikken over actuele vakinhoudelijke kennis op het gebied van belastingadvies en zijn de fiscale vertrouwenspersonen van talloze mkb-ondernemers. Een herkenbaar keurmerk voor de klant. Meer informatie vindt u op rb.nl.

natuurlijke persoon zal ook de naam van het kantoor waar de overtreder werkzaam is bekend worden gemaakt. Het RB vraagt een nadere toelichting waarom ook het kantoor genoemd zou moeten worden, aangezien de vergrijpboete aan een natuurlijke persoon opgelegd kan worden en niet aan het kantoor. Het openbaar maken van de naam van het kantoor kan grote commerciële gevolgen hebben, terwijl niet duidelijk is, welke kantoornaam wordt gepubliceerd. Het RB vraagt dan ook om een nadere uitleg. Er kunnen namelijk ook meerdere kantoren betrokken zijn. Zo is er het kantoor waar de overtreder ten tijde van de overtreding werkzaam was, een kantoor waar de overtreder werkzaam is op het moment dat de vergrijpboete wordt opgelegd en het kantoor waar de overtreder werkzaam is op het moment dat de vergrijpboete (en de publicatie) onherroepelijk is geworden. Het RB geeft dan ook uitdrukkelijk in overweging om in voorkomende gevallen publicatie van de kantoornaam achterwege te laten. Ten minste zou het wetsvoorstel de mogelijkheid moeten introduceren voor het kantoor om zelfstandig bezwaar te maken tegen publicatie van de eigen naam. In het thans voorliggende voorstel is het bezwaar maken voorbehouden aan de overtreder, die echter niet altijd het belang van het kantoor hoeft te dienen. Reden om deze bezwaarmogelijkheid voor een kantoor op te nemen.

4. Overgangsbepaling

In de toelichting bij Artikel II, onderdeel B (artikel 67g van de Algemene wet inzake rijksbelastingen) merkt de wetgever op:

‘(...) Deze vormgeving brengt met zich dat de inspecteur uitsluitend ter zake van op het moment van inwerkingtreding van de in het wetsvoorstel opgenomen maatregelen nog op te leggen bestuurlijke boeten een besluit kan nemen tot openbaarmaking ervan. (...)’

Naar het oordeel van het Register Belastingadviseurs kan openbaarmaking van vergrijpboetes geen betrekking hebben op reeds vóór de inwerkingtreding van deze wetgeving gepleegde feiten. Hiermee zou namelijk bewerkstelligd worden dat een strafverzwaring optreedt bij strafbare feiten die vóór de inwerkingtreding zijn gepleegd. Het Register Belastingadviseurs vindt het belangrijk dat de wetgever middels overgangsrecht bepaalt dat de strafverzwaring in de vorm van openbaarmaking uitsluitend van toepassing is voor relevante strafbare feiten die na de inwerkingtreding zijn begaan.

Over het RB

Het Register Belastingadviseurs (RB) is een actieve en praktijkgerichte beroepsvereniging en behartigt de belangen van ruim 7.500 aangesloten belastingadviseurs. Het RB overlegt intensief met overheid en politiek en biedt informatie en daadwerkelijke hulp bij de praktijkuitoefening. Adviseurs die lid zijn van het RB beschikken over actuele vakinhoudelijke kennis op het gebied van belastingadvies en zijn de fiscale vertrouwenspersonen van talloze mkb-ondernemers. Een herkenbaar keurmerk voor de klant. Meer informatie vindt u op rb.nl.

5. Fiscale overtredingen die beboetbaar zijn

Het openbaar maken van een opgelegde vergrijpboete wordt van toepassing verklaard op de bepalingen van artikel 10a, 67cc, 67d, 67e of 67f AWR. Het RB verneemt graag de huidige omvang van het aantal vergrijpboeten die thans op grond van deze bepalingen in de afgelopen jaren zijn opgelegd. Het komt het RB voor dat met name de bepalingen van artikel 10a AWR in de praktijk niet of nauwelijks hebben geleid tot het opleggen van een vergrijpboete. Artikel 10a AWR ziet namelijk op het niet, niet tijd of onvolledig voldoen aan de informatieplicht door een belastingplichtige of inhoudingsplichtige. Deze informatieplicht zie o.a. op het intrekken van een verklaring uitsluitend zakelijk gebruik bestelauto, het intrekken van een verklaring geen privégebruik, een buitenlands vermogensbestanddeel in de aangifte erfbelasting en de zogenaamde suppletieaangifte omzetbelasting. Daarbij merkt het RB nog op dat de fiscale status van de suppletieaangifte omzetbelasting zelf nog niet duidelijk is en ook de informatieverplichting die hieraan ten grondslag ligt. Het RB verwijst aanvullend naar Hof 's-Hertogenbosch, 10 juli 2018, ECLI:GHSHE:2018:2879 waaruit blijkt dat overtreding van deze bepaling niet middels het strafrecht kan plaats vinden, doch slechts bestuursrechtelijk kan worden afgedaan. Het RB is dan ook van mening dat een algemene verwijzing naar de bepalingen van artikel 10a AWR kan vervallen en dat openbaarmaking slechts aan de orde kan komen bij overtredingen in de zin van artikel 67cc, 67d, 67e of 67f AWR.

6. Ministeriële regeling

Bij ministeriële regeling zal worden vastgelegd dat een besluit tot openbaarmaking van een bestuurlijke boete uitsluitend kan worden genomen na voorafgaande toestemming van de directeur van een van de organisatieonderdelen van de Belastingdienst en het directoraat-generaal Belastingdienst. Het RB betreurt het dat wederom is gekozen om een wetsvoorstel voor te leggen, waarbij op belangrijke punten wordt verwezen naar een thans nog onbekende ministeriële regeling. Een goede beoordeling van wetgeving kan slechts plaats vinden als ook deze regelingen kunnen worden meegewogen. Het RB roept dan ook op zo snel mogelijk deze regeling kenbaar te maken.

Over het RB

Het Register Belastingadviseurs (RB) is een actieve en praktijkgerichte beroepsvereniging en behartigt de belangen van ruim 7.500 aangesloten belastingadviseurs. Het RB overlegt intensief met overheid en politiek en biedt informatie en daadwerkelijke hulp bij de praktijkuitoefening. Adviseurs die lid zijn van het RB beschikken over actuele vakinhoudelijke kennis op het gebied van belastingadvies en zijn de fiscale vertrouwenspersonen van talloze mkb-ondernemers. Een herkenbaar keurmerk voor de klant. Meer informatie vindt u op rb.nl.

7. Conclusies

Excessen en valsheid moeten zonder enige twijfel bestreden te worden. De complexiteit van de wetgeving vereist evenwel dat er ook een mate van redelijkheid en billijkheid betracht moet worden om de praktijk werkbaar te houden. Een zorgvuldige en onafhankelijke toetsing daarop is wat ons betreft een noodzakelijke voorwaarde. Het Register Belastingadviseurs is om diverse redenen niet overtuigd van de noodzaak tot het openbaar maken van vergrijpboeten die opgelegd worden aan adviseurs. Niet duidelijk is hoe het wetsvoorstel het algemeen belang kan dienen, zonder het individuele belang van de adviseur of het kantoor onevenredig zwaar te schaden. Excessen zoals het structureel onjuist indienen van aangiften of toeslagen moeten bestraft worden. Hiervoor zijn echter voldoende bestraffende maatregelen voorhanden. Het RB is dan ook geen voorstander van invoering van dit wetsvoorstel in de huidige vorm.

Deze reactie is opgesteld door de Commissie Wetsvoorstellen van het Register Belastingadviseurs. In het bijzonder hebben hieraan bijgedragen mr. H.J.J. Oostdam RB, mr. J.H. Slijchers RB, mr. M.A.B. Bögemann RB en drs. P.N.M. Goossens RB.

Heeft u vragen en/of opmerkingen naar aanleiding van deze reactie? Neemt u dan contact op met drs. P.N.M. Goossens RB via vaktechniek@rb.nl of (0345) 54 70 00.

Culemborg, 30 januari 2019

Over het RB

Het Register Belastingadviseurs (RB) is een actieve en praktijkgerichte beroepsvereniging en behartigt de belangen van ruim 7.500 aangesloten belastingadviseurs. Het RB overlegt intensief met overheid en politiek en biedt informatie en daadwerkelijke hulp bij de praktijkuitoefening. Adviseurs die lid zijn van het RB beschikken over actuele vakinhoudelijke kennis op het gebied van belastingadvies en zijn de fiscale vertrouwenspersonen van talloze mkb-ondernemers. Een herkenbaar keurmerk voor de klant. Meer informatie vindt u op rb.nl.